

administrandi cum illis ageret, imperator Venetus quamcelerime posset exercitus conjungendos esse agebat; sibi videri Pontificis copias cis Casale majus Padum trajicere oportere; Venetas eodem iter dirigere, ut ipsis conjungerentur. Ac dicente Boschetto, nullo pacto Ecclesiæ oppida, imminutis præsiidiis, Cæsareanorum libidini relinquenda; imperator militiæ experimentis edoctus vehementer hortabatur, ut, Placentia valido militum præsidio firmata, omni abrepta mora, statim Padum transgrederentur: celeritate nimirum opus esse, qua semper prospere bella administrari solent; illam in primis hoc tempore necessariam; dum hinc Sfortia obsessus obtestatur, opem imporat; quæ si cunctando mora protrahitur, sua consilia illum non voluntate, sed necessitate recturum; hinc vero Cæsareani duces, & milites maximis difficultatibus premuntur, pecunia laborant, rerum omnium necessitate coguntur, Mediolanenses incredibili in Cæsareanos odio flagrant; dum milites nec illorum pecuniis, nec pudori parcant, sed per domos grassantes in illos summum violentiæ imperium usurpant: omnia hæc hortari, ut quam primum junctis copiis, communibus viribus bellum geratur. Ea de re Franciscus Guicciardinus ad Pontificis Legatum Venetiis commorantem perscripserat, multisque rationibus jungendarum copiarum impedimenta, & difficultates exposuerat.

Verum Laus Pompeja a nostris capta, Ducum Ecclesiasticorum consilia statim flexit, omnesque moras abruptit; nam cum nostri, ut diximus, Abduam trajecissent, Pontificii vj. kal. julias Padum transgressi, nostris ad Divi Martini tria millia passuum a Laude Pompeja se conjungere, cunctis exitum belli, obsessique Ducis libertatem ex Laudis Pompejæ eventu metientibus. Neque vero Senatus aliqua in re vel studio, vel pecunia, vel maritimis, terrestribusve copiis parcebat; ita ut solus fere totam tanti molem belli sustinere videretur. Nam præter pedites, & equites utriusque armaturæ, de quibus diximus, in primis, ut Germanis militibus Alpium aditus, descensusque in Galliam Cisalpinam prohiberetur, officiis non modo, verum etiam pecuniis nitebantur. Cum enim Rhætorum gens vias omnes, quibus per suos fines transiri in Italiam posset, Germanis clausuros sese obtulissent; dummodo controversiæ, quæ